
 CAPUT VI.

De morbis cordis.

COR, motuum omnium animalium instrumentum primum, vitaeque nostrae quasi principium & fons, cum musculus sit, vel potius plurimum musculorum congeries; iisdem, quibus alii corporis muscoli, patet incommodis.

AFFECTIO autem, qua frequentissime laborat, est *palpitatio*, unde per exiguum temporis spatium motus ejus interrumpitur. Ex causis admodum variis haec ortum habet. Nonnunquam enim resolutae fibrae haud satis valido impetu sanguinem propellunt. Interdum polypus; in ventriculis aut auriculis haerens, vim ejus eludit. Alias evenit, ut spissior simul & copiosior sanguis difficulter in canales suos feratur. Item aqua in pericardio abundante (quod raro tamen accidit) musculi hujus motus impediri potest. Concreta quoque lapidea illum turbant. Est etiam, ubi tendines in ductuum orificiis, in senibus praesertim, osseam duritiem acquisiverint; quo, amissa vi elastica, motui protrudenti nimis resistitur. Nec praeterire oportet, quod sanguinis etiam inopia morbum hunc facere possit. Hinc enim fit, ut spiritus animales minus;

CC

nus, quam par est, in cerebro fecernantur; unde prohibetur cordis contractio, pulsusque fit intermissio.

NON est autem alienum hic adnotare, affectionem hanc plerumque esse convulsionem; qua, cum cor sanguinem uno nisu non satis propellere potest, vim suam repetere debet: documento sane insigni, sicut ante exposui, motus etiam istos, qui non voluntarii dicuntur, ab animo nostro regi & mutari (a).

ILLUD denique praefagitionis loco adjungendum videtur; quod violenter infestans, & saepius recurrens, hoc malum in *syncopen* tandem, seu fatalem virium defectum (quam alteram cordis affectionem censent auctores) plerumque desinit.

TOT variis casibus medelam etiam variam accommodare oportet. Illud autem in universis tenendum est, nisi vires sint admodum imbecillae, sanguinem detrahi posse; quo, cum debilior sit ad propellendum vis cordis, minuatür liquoris propellendi pondus. Et quidem non raro a plenitudine etiam oriri non tantum cordis palpitationem, sed & ipsam *syncopen*, animadvertimus; ita soliti cujusvis fluxus suppressioni, ut ex naribus aut haemorrhoidibus, frequenter succedit praeceptus iste virium lapsus; unde ad praecavendum hoc malum utilissime certe erit sanguinis missio. Vix autem aliae quaevis exinanitiones ferri possunt.

(a) Vid. *Introductionem*.

E

113

funt. Resolutio fibrarum ea, quae in capite
de paralyfi sunt exposita, desiderat. Craffior
fanguis, qui polypum generat, medicamen-
tis attenuantibus, qualia sunt spiritus volati-
les dicti, & gummi graveolentia, emendatur.
Vesicatoria autem, in primis si sopor urgeat,
deficiente animo, optime stimulant & languen-
tem excitant.

